

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0413U000565

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гібадулліна Наталя Георгіївна

2. Gibadullina Natalia Georgiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-02-2013

Спеціальність за освітою:

Місце роботи здобувача: Межрегіональна академія управління персоналом

Код за ЄДРПОУ: 25749236

Місцезнаходження: 99028, Україна, Севастополь, вул. Єфремова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 53.130.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Республіканський вищий навчальний заклад "Кримський гуманітарний університет"

Код за ЄДРПОУ: 25150918

Місцезнаходження: 98635, АР Крим, м. Ялта, вул. Севастопольська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.07.09

Тема дисертації:

1. Теорія наукової освіти в педагогічній спадщині С. І. Гессена (1887–1950 рр.).
2. Theory of scientific education in the pedagogical heritage of S. J. Gessen (1887–1950).

Реферат:

1. Об'єкт: педагогічна спадщина С. Гессена; мета: історико-педагогічний аналіз дидактичних ідей С. Гессена в теорії наукової освіти, обґрунтування можливості використання теорії наукової освіти С. Гессена в процесі реформування системи освіти України; методи: хронологічний, історико-педагогічний, порівняльно-історичний, біографічний, прогностичний; новизна: вперше автором здійснено цілісний аналіз теорії наукової освіти С. Гессена; виявлено, що основним системоутворюючим чинником теорії наукової освіти є суб'єктно-діяльнісний підхід, який полягає в тому, що діяльність здійснюється особою як суб'єктом, у реальності й наочності діяльності її творчого характеру; доведено, що С. Гессен передбачив основні положення суб'єктно-діялісної концепції С. Рубінштейна; визначено та сформульовано основні принципи теорії наукової освіти С. Гессена, оскільки вчений не дає визначення принципу, а сам термін використовує тільки в двох випадках, вказуючи на принцип цілісності і принцип практичної діяльності; встановлено, що організація навчального процесу на I і II ступенях теорії наукової освіти відповідає уявленням про

інтелектуальний розвиток людини Ж. Піаже: I ступеню або епізодичному курсу відповідає конкретно-операційна стадія, а II ступеню або систематичному курсу – формально-операційна стадія; введено поняття „домінування культурних цінностей”; сформульовано основні дидактичні ідеї в теорії наукової освіти С. Гессена; визначено етапи та періоди науково-педагогічної діяльності; встановлено, що „метод наукового знання”, запропонований С. Гессеном, відповідає проблемному методу в класифікації методів навчання за рівнями самостійної активності учнів І. Лернера, М. Махмутова, М. Скаткіна, тому цілком з'ясовано визнання низкою авторів С. Гессена одним із основоположників проблемного навчання; виявлена сукупність умов, що забезпечують оптимальну реалізацію основної мети теорії наукової освіти: залучення особистості до науки, цілісність і спадкоємність, що охоплює всі ступені наукової освіти, диференціація освітнього процесу на основі інтересу та потреби школярів, єдність фізичної й інтелектуальної праці, неприпустимість форсування процесу когнітивного розвитку учнів. Уточнено сутність понять „критична дидактика”, „епізодичний курс”, „систематичний курс”, „теорія наукової освіти”. Отримало подальший розвиток широке застосування проблемного методу в освітньому процесі на сучасному етапі; результати: матеріали дослідження можуть бути використані при реформуванні системи освіти, для оптимізації змісту освіти та методів навчання в системі освіти, модернізації курсів історії педагогіки та педагогіки в педагогічних вищих навчальних закладах, при розробці спецкурсів, на курсах підвищення кваліфікації, а також при написанні кваліфікаційних робіт; галузь – загальна педагогіка та історія педагогіки.

2. The object: pedagogical heritage of S. Gessen; the purpose: historically-pedagogical analysis of didactic ideas of S. Gessen in the theory of scientific education, ground of possibility of the use of theory of S. Gessen's scientific education in the process of reformation of the system of formation of Ukraine; methods: chronologic, historically-pedagogical, comparative-history, biographic, prognostic; novelty: the integral analysis of theory of Gessen's theory of scientific education is first carried out; the basic factor of theory of scientific education is exposed; it is exposed, that subjective- activity approach which consists that activity is carried out by personality as a subject is a basic factor, in reality and subject, activity, having also its creative and creative character; it is proved, that S. Gessen anticipated the substantive provisions of subjective- activity conception of S. Rubinshteyn; are certain and basic principles of theory of Gessen's theory of scientific education are formulated, because in exposition of theory of scientific education a scientist does not give the decision of principle, and a term uses in two case only, specifying on principle of integrity principle of practical activity; it is set, that organization of educational process on the I and II stages of theory of scientific education corresponds to the pictures of intellectual development of man. A concrete-operating stage corresponds to an I stage or episodic course, and the II stage or systematic course - formal-operating stage; notion is entered "prevailing of cultural values"; basic didactic ideas are formulated in the theory of Gessen's theory of scientific education; stages and periods of scientific-pedagogical activity are certain; it is set, that the "method of scientific knowledge", offered by S. Gessen, corresponds to the problem method in classification of methods of teaching on the levels of independent activity of studying the I. Lerner, M. Mahmutov, M. Skatkin, therefore fully explainable confession in a number of authors S. Gessen one of founders of the problem teaching; the aggregate of terms providing optimum realization of basic target of theory of scientific education is exposed: attaching of personality to science, namely integrity and succession, engulfing all stages of scientific education, differentiation of educational process on the basis of interest and necessity of studying, unity of manual and intellectual labour, impermissibility of forcing of process of cognitive development of studying are specified and notions are specified "critical didactics", "episodic course", "systematic course", "theory of scientific education". The necessity of further development and wide use of problem method in an educational process on a modern stage is grounded; results: research materials can be used for reformation of the system of education, for optimization of maintenance of education and methods of teaching, modernizations of courses of history of pedagogic in pedagogical institutes of higher, to development of the special courses, on the courses of the in-plant training, and also at writing of qualifying works; area: general pedagogy and the history of pedagogy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євтух Микола Борисович

2. Evtux Mykola Borysovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дічек Наталія Петрівна

2. Дічек Наталія Петрівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сипченко Валерій Іванович

2. Сипченко Валерій Іванович

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Глузман Олександр Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Глузман Олександр Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.